

Vážená paní
Ing. arch. Yvona Jungová
ředitelka
Úřad práce ČR, krajská pobočka v Ostravě
Zahradní 368/12
701 10 Ostrava-Moravská Ostrava

Na vědomí
Vážená paní
Mgr. Zdeňka Cibulková
ředitelka odboru pro sociální věci
Úřad práce ČR, generální ředitelství
Dobrovského 1278/25
170 00 Praha 7

Vaše značka UPCR-NJ-2016/38925
Sp. zn. 4182/2016/VOP/AV
Datum 21. října 2016

Vážená paní ředitelko,

děkuji Vám za vyjádření a podklady k šetření ve věci pana D. P., trvale bytem XXX, a pana K. B., trvale bytem YYY (dále také „stěžovatelé“). Dovolte mi, abych Vás informovala o výsledku šetření postupu Úřadu práce České republiky, krajské pobočky v Ostravě, kontaktního Z. (dále také „úřad práce“), v záležitostech stěžovatelů.

Šetřením jsem zjistila v postupu úřadu práce pochybení, neboť úřad práce nevydal usnesení o odepření nahlédnutí do spisu. Věcně však úřad práce postupoval v souladu s právními předpisy zcela správně.

Předně jsem se zabývala námitkou zmocněnce stěžovatelů týkající se odepření nahlédnutí do spisu. Z Vašeho vyjádření vyplynulo, že platnost plné moci, kterou úřadu práce předložil zmocněnec stěžovatelů, pan M. Š., byla datována od prosince 2016, tudíž byla označena jako neplatná. Později úřad práce provedl sociální šetření u stěžovatelů, které neplatnost plné moci potvrdilo. Z tohoto důvodu úřad práce nepovažoval žádost o nahlédnutí do spisu za platnou a nevydal usnesení dle § 38 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

Posoudila jsem platnost plné moci, kterou zmocněnec stěžovatelů úřadu práce předložil. Na plné moci každý ze stěžovatelů uvádí, že zmocňuje pana M. Š. k tomu, aby jej zastupoval ve věci „*hmotné nouze, příspěvek na bydlení, doplatek na bydlení a všech dávek státní sociální podpory v plném rozsahu a bez jakýchkoli omezení ...*“. Dále je z dokumentu zřejmé, že plná moc byla udělena na dobu od 20. 12. 2016 do vyřešení. Podpisy na plné moci jsou ze dne 21. 12. 2015.

Z obsahu plné moci lze dovodit, že stěžovatelé chtěli zmocnit pana Š. patrně pro neurčitý počet řízení o dávkách pomoci v hmotné nouzi a dávkách státní sociální podpory, která budou zahájena v budoucnu. Z obsahu naopak není zřejmé, že by byla určena

pro nahlédnutí do spisových dokumentací již pravomocně ukončených správních řízení. **Byl-li záměr udělit zmocnění pro neurčitý počet řízení ve věcech dávek pomoci v hmotné nouzi a dávek státní sociální podpory, měl být podpis na plné moci úředně ověřen a plná moc měla být uložena u úřadu práce či udělena do protokolu** dle § 33 odst. 2 písm. c) správního řádu (správní řád stanoví pro tyto případy výjimku, v ostatních případech plné moci k určitému úkonu, části řízení nebo pro celé řízení postačuje písemná plná moc s neúředně ověřenými podpisy, dokonce může jít též o kopii plné moci, nikoli originál¹). Plná moc v daném případě nebyla opatřena úředně ověřenými podpisy.

Obsahem průkazu plné moci musí být konkrétní rozsah zmocnění (srov. § 33 odst. 2 správního řádu), uvedení osoby, která je k zastupování účastníka zmocněna, podpis zmocnitele **a je také třeba, aby plná moc obsahovala datum, není-li její časové omezení vyjádřeno ve vlastním textu**, aby bylo zřejmé, od kterého konkrétního okamžiku je zmocněnec oprávněn úkony za zastoupeného činit.² V daném případě byla plná moc datována až ode dne 20. 12. 2016. Byť se s nejvyšší pravděpodobností jedná o překlep, správní orgán musel k uvedenému datu přihlídnout.

Uvedená plná moc tedy nemohla prokázat zmocnění pana Š. k zastoupení stěžovatelů. V případě, že měl úřad práce pochybnosti o rozsahu zmocnění, mohl v rámci dobré správy vyzvat stěžovatele či pana Š. k tomu, aby rozsah oprávnění jednoznačně určili (§ 34 odst. 3 správního řádu).

V případě, že úřad práce odepřel panu Š. nahlédnout do spisu kvůli nedostatkům plné moci, měl o tom přesto vydat usnesení a oznámit je panu Š. v souladu s § 38 odst. 5 správního řádu. Toto usnesení se vydává v případě, že o nahlédnutí do spisu žádá účastník řízení nebo zástupce, ale též v případě jiných osob, které však musejí prokázat právní zájem nebo jiný vážný důvod pro nahlédnutí do spisu (§ 38 odst. 2 správního řádu).³

Po upřesnění obsahu podnětu stěžovatelem jsem prověřila i věcný postup úřadu práce při rozhodování o dávkách pomoci v hmotné nouzi.

Při rozhodování úřadu práce o žádostech o příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení podaných stěžovateli dne 30. 6. 2016 (tyto žádosti donesl na úřad práce pan Š. dne 30. 6. 2016) **jsem pochybení neshledala, neboť důvodem pro zamítnutí žádostí bylo, že stěžovatelé na výzvu úřadu práce nedoložili skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku a pro určení její výše** [tuto povinnost mají dle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi].⁴ **Úřad práce tedy postupoval v souladu s § 49 odst. 5 zákona o pomoci v hmotné nouzi, pokud žádosti o dávku zamítl.**

Ze spisové dokumentace je patrné, že úřad práce odňal panu P. příspěvek na živobytí rozhodnutím ze dne 23. 9. 2015, s účinností od 1. 8. 2015 (dávka byla přiznána od května 2015, oznámení ze dne 17. 6. 2015). Důvodem bylo, že se pan P. nedostavil na úřad práce

1 Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. října 2014, č. j. 4 As 171/2014-26, www.nssoud.cz.

2 rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. října 2014, č. j. 4 As 171/2014-26, www.nssoud.cz

3 Srov. VEDRAL, Josef. Správní řád. Komentář. II. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: BOVA POLYGON, 2012, s. 437–438. ISBN 978-80-7273-166-4.

4 zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů

do osmi dnů od převzetí výzvy. Ve výzvě ze dne 1. 9. 2015 je uvedeno: *úřad práce Vás vyzývá, abyste doplnil(a) a doložil(a) dále uvedené údaje ... požadované údaje: dostavte se na úřad práce k osobnímu jednání.* K této věci uvádím, že úřad práce zcela v souladu s § 49 odst. 5 zákona o pomoci v hmotné nouzi odňal dávku, pokud pan P. nevyhověl výzvě úřadu práce k osvědčení skutečností rozhodných pro nárok na dávku na další měsíc, a to ve lhůtě do osmi dnů ode dne doručení výzvy [příjemce dávky má tuto povinnost dle § 49 odst. 2 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi]. **Úřad práce by však měl výzvu formulovat tak, aby neobsahovala vnitřní rozpory** (výzva směřuje k doložení podkladů, ale požadovaným údajem je osobní návštěva na úřadu práce) **a aby již výzva specifikovala podklady, tj. rozhodné skutečnosti, které má účastník řízení předložit** (úřadu práce zaslat nebo osobně na jednání na úřadu práce přinést) tak, aby byl účastník řízení co možná nejméně zatěžován v souladu se zásadou procesní ekonomie (§ 6 odst. 2 správního řádu) a nemusel docházet na úřad práce v daném měsíci vícekrát. Takový postup by měl úřad práce dodržovat v budoucnu.

Úřad práce postupoval v souladu s § 3 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi, pokud rozhodl o nepřiznání příspěvku na živobytí na základě žádosti pana P. ze dne 14. 10. 2015 (rozhodnutí ze dne 11. 11. 2015), jelikož pan P. byl ke dni 25. 9. 2015 vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání.

Dále jsem měla k dispozici rozhodnutí úřadu práce ze dne 12. 10. 2015 o odnětí doplatku na bydlení panu P. od 1. 8. 2015. V odůvodnění rozhodnutí jsou citována zákonná ustanovení a na konci je pouze stručně uvedeno, že příjemci zanikl nárok na příspěvek na živobytí, a proto nesplňuje podmínku nároku na doplatek na bydlení. Podmínkou nároku na doplatek na bydlení je dle § 33 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi získání nároku na příspěvek na živobytí. Doplatek na bydlení lze podle téhož ustanovení přiznat s přihlédnutím k celkovým sociálním a majetkovým poměrům také osobě, které příspěvek na živobytí nebyl přiznán z důvodu, že měla vysoký příjem, který však nepřesáhl 1,3násobek částky živobytí osoby. O tento případ se však nejednalo, neboť stěžovatel splňoval podmínku příjmu pro příspěvek na živobytí, důvodem pro odnětí příspěvku na živobytí bylo nesplnění povinností. Úřad práce proto v souladu se zákonem o pomoci v hmotné nouzi odňal také doplatek na bydlení.

Zabývala jsem se též rozhodnutím úřadu práce ze dne 11. 11. 2015, kterým úřad práce rozhodl nepřiznat doplatek na bydlení na základě žádosti ze dne 14. 10. 2015. Ani v tomto případě jsem pochybení v postupu úřadu práce neshledala, stěžovateli zanikl nárok na doplatek na bydlení, jelikož byl odňat příspěvek na živobytí z důvodu vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání.

Skutečnost, že by úřad práce nepoučil stěžovatele o možnosti žádat o příspěvek na bydlení, se v rámci šetření neprokázala, neboť dne 29. 4. 2015 pan P. žádost o příspěvek na bydlení uplatnil.

Vzhledem k tomu, že náprava v dané věci by již nebyla efektivní, nebudu opatření k nápravě žádat a věc uzavírám v souladu s § 18 odst. 2 a contrario zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

V příloze Vám vracím originály dokumentů, které jste mi zapůjčila.

Děkuji Vám za spolupráci v této věci.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Přílohy

Originály dokumentů (protokol z jednání, plná moc)